

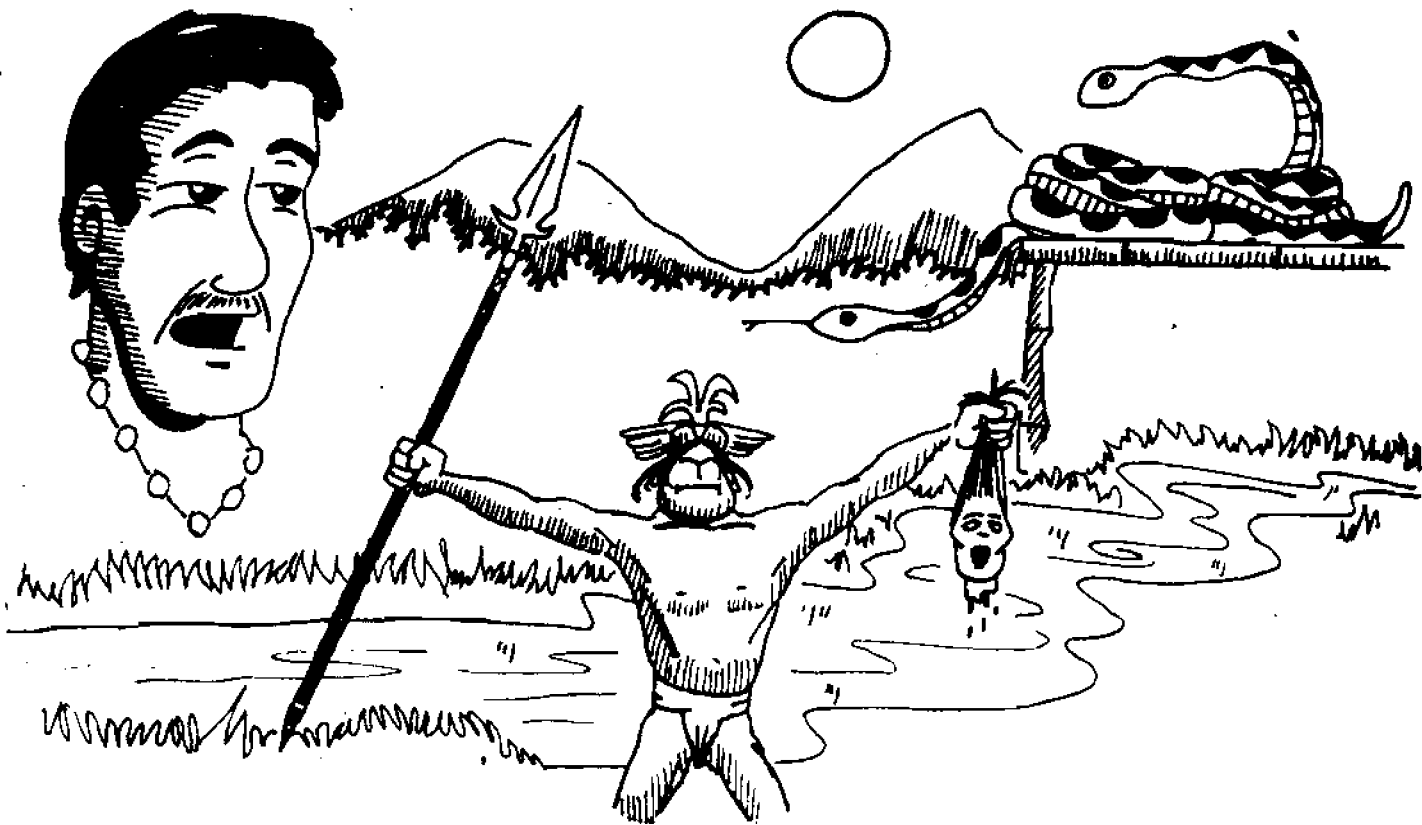
Batad Ifugao

Additional copies of this publication are available
from:

The Translators Committee of the Philippines
P.O.Box 423
Greenhills P.O., Metro Manila

Published by The Translators Committee of the Philippines
1981

Tariri in Batad Ifugao
39.11-1081-78.C 42.20P-813083B
Printed in the Philippines

Ha'in hi Talili. 'Heten ulgud ya hay aat din nitagua' hidin hopapna. Hay aatnah din penghanah nan babluymi, ya wa ay di mundogoh, ya mahapul an iba'ianmi. Hay ba'ionmi ya nan ha'u'ud hiyay mangaan hi dogohmi. Ya bo'on ay, ya nan taba'uy gag'alonmid hiyay itukpamih nan mundogoh. Hay kinulugmi, ya nan ha'u'u, ya nan inatmin numba'i. Kinulugmi goh hi Satanas. Mu manu ay inatmi, ya mid inilamih makulug hi unudonmi.

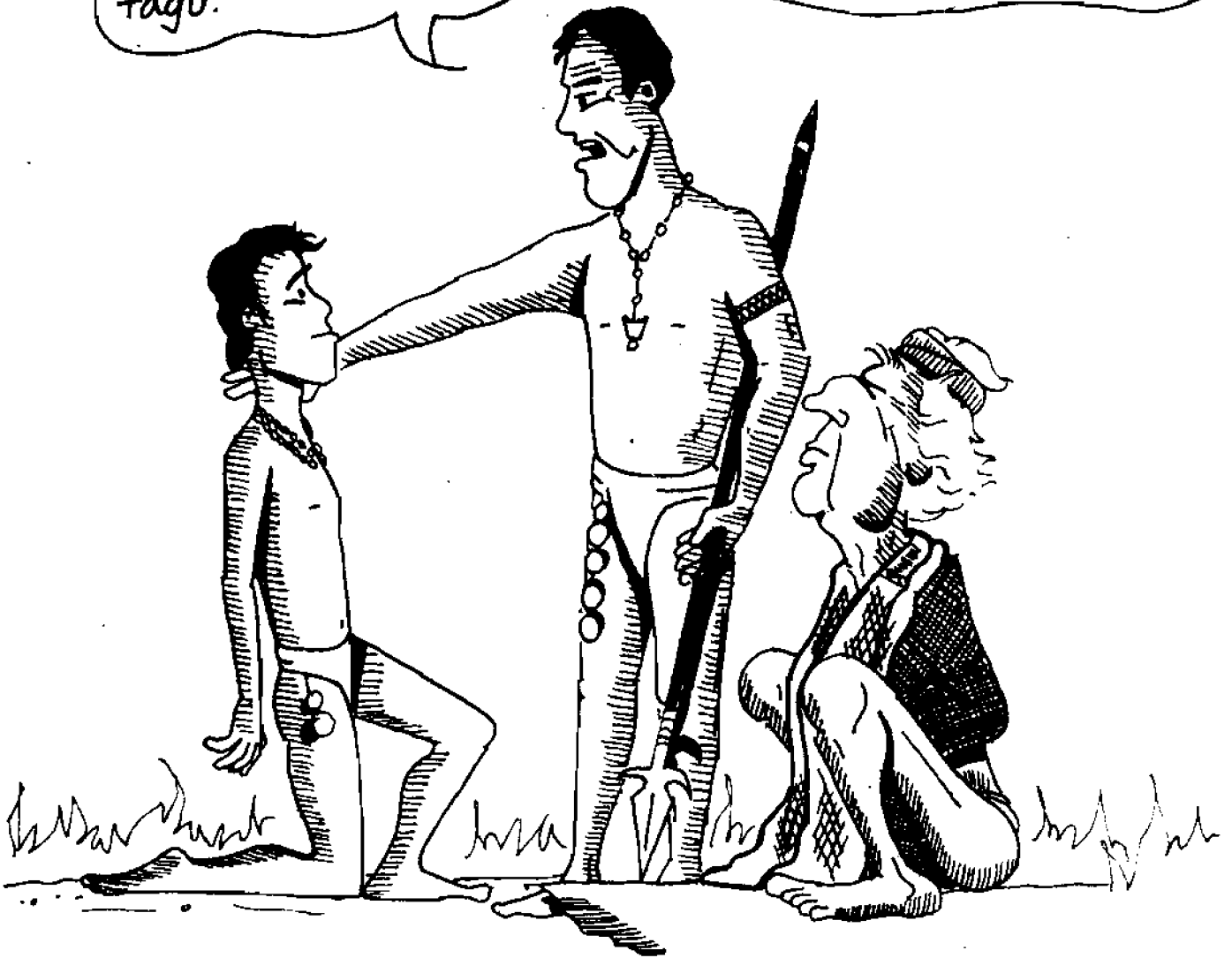
Din o'ommodmih din penhana, ya nunhitudah nan nebeggon hi wangwang, an ngadanay Yankantali. Mu hay intanudda, ya unda nangan'anup hi laman, ya amunin, ya buwuh ya nan hamuti goh hinan inalahan. Mu hay panay gunda namanah nanganupanda. Ya hay ugalida goh, ya gunda nungngayaw hi tagu, ya pinatoyda. Mu numbinalloh, ti wada goh di natoy ay dida.

Hay ngadan Apu ya hi Tatalika. Mu hiya, ya ma'ih'i' an tagu, ti gun pimmatoy. Mu hi Ama, ya gun nitnud ay hiyan immuy ni'ngayaw. Mu hay pahul di gunda nangayang.

Hay ngadan Ama, ya hi Nasumata. Hiya, ya me'gonan, ya ma'ih'i' goh. Ti hiyay ap'apun di tatagu. At e'gonan nan tataguw alyona.

Ya hay inalin Aman ha'in, ya inalinay,

Mahapul an ma'ihita, ta adita matmata'ot hi logom.
Gulat un umat hinay atom, at me'gonan'a goh an tagu.

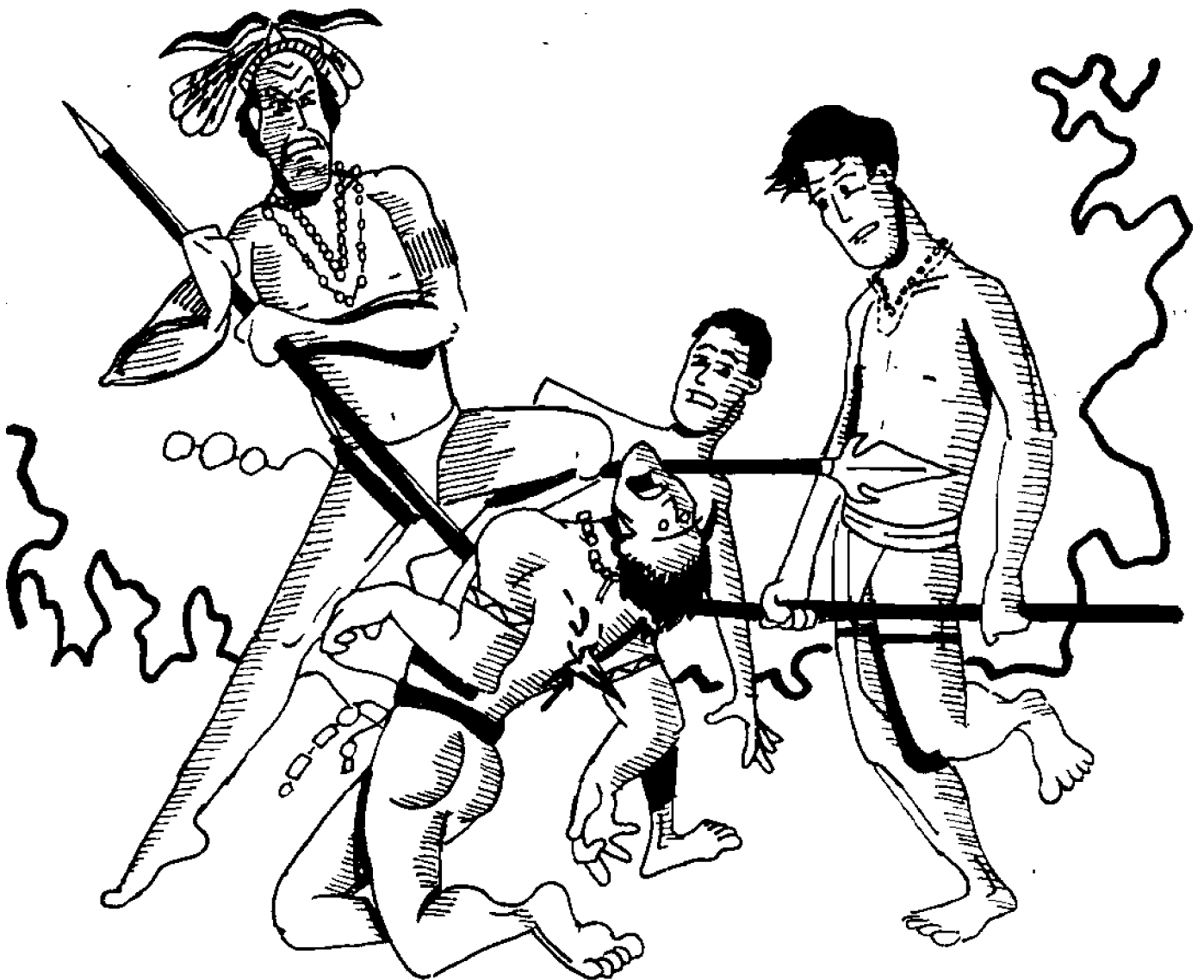

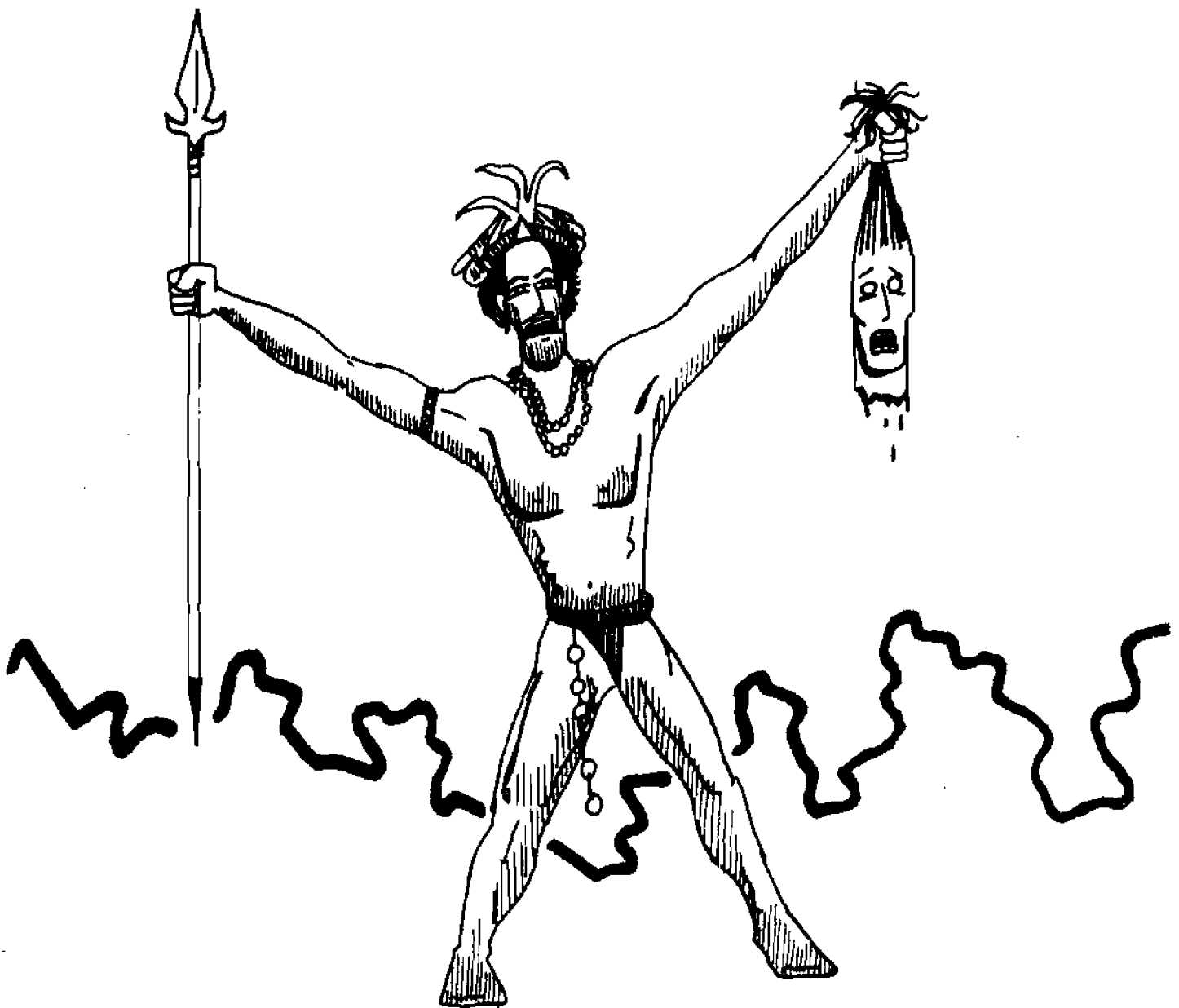
Da'mi, ya iSapra ami. Mu hay ni'buhulmi, ya nan iHibalu.
Mu nan iHibalu, ya wada goh di gunda henewat ay da'min
himpangili. Mu wa ay ta umuy nan o'ommodmin mi'balu'nit. ya
mahapul an mahindudway odnandah pahul, ti waday mitnud ay
didah ung'ungungnga, ta ituduwanda dida goh hi atondan
mi'balu'nit hi awni. Ti wada ay di gayangondah nan tagu, ta
agguy na'attoy, ya impagayangdah nan ung'ungungnga, ta nan

ung'ungunggay mangunguh. Manu ay atonda, ya ta umenghad way aton di ung'ungunggan adi matmata'ot an mi'buhul.

Hiyah ne inat Aman ha'in, ti gun ami nitnud an hin'agin ni'yuy hinan ayandan mumbabalu'nit.

Mu hi ulitau' di nangituduh ato' an homewat. Mu hay penghana, ya wada anuy nangituduh atondan mi'balu'nit. Ti hay intududah pangiputulan, ya mahapul an hay puun di bagang, ti hiyah ne ma'aphod hi pangihewatan, ta adi mapadawan nan bagang. Ya intududa goh di atondan mangihaang hinan ulud way atonan umayhon, ta umit'ittang.

Mu hay ugalimi, ya nan tagun gun mangiyanamut hi ulu, ya hiyay me'gonan. Ti nan do'do'ol di iyanamutnah uluy ap'apumi. At ha'in, ya hiyah ne inat'u, at ten ha'in di ap'apuda.

Mu nala'enga' an mi'buhul, ti ta'on un ami tuttulu, ya inamehmi do'ol. Ya inadal'u goh di aton an mamaltug.

Wa han ohan algaw, ya un ami opat an immuy nungngayaw. Ya unat nidatong amih nan baluy di iHibalu, ya mi'id ah inah'upanmih tagu, ti numpunbakwitdan immuy hi inalahan. Mu tinnigmi inayanda, at ginubatmi dida. Ya ginubat goh da'mi, mu mid napaltugan ay da'mi. Ya diday waday natoy hi pinaltuganmi. Ya ha'in, ya wada goh di ohah pinaltuga', an hiyay ap'apun nan iHibalu. At mun'am'amlonga' ti hay apuda. At nalpah bede, ya umanamut ami.

Wa han ohan algaw, ya immali din gadyum'un ibaliwon. ya inulgudnan alyonay,

Mu unat goh dengol'u, ya ma'abbingala'. ti adi' pohdon hi un way umalih Malikanuh tun babluymi.

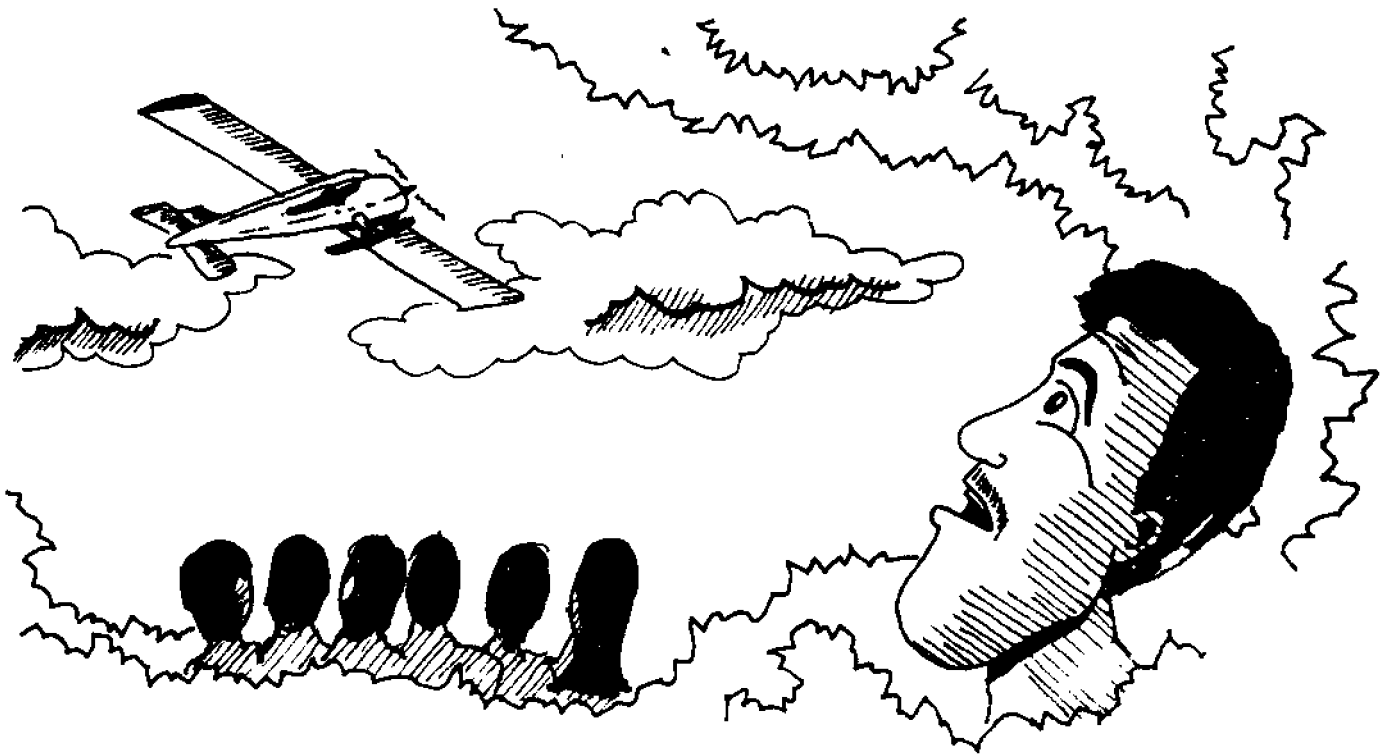
Mu heden gadyum'un ibaliwon. ya tinaynana'. Mu wa han ohan algaw, ya immali goh, ya inalinay. At umannung an umaيدا nan Malikanu, at iyammayu nan punhituwanda.

Henen gadyum'u, ya waday inognanah lubung ya lolob hi umpadon daden duwan Malikanud way lagbun di muntamu. Alyonday mi'hitudah tu ta itududay Hapit Apo Dios.

At inabulut'u, ti hay inulgud din a'apumih penghana, ya inaliday, wada anuy Dios. Ya hay oha goh hi namhoda', ya pohdo' an tigon nan aat di Malikanu. At inyammami baluyda, ta way punhituwandad way dumalat hi panniganmih aatda.

Mu wa han ohan algaw, ya dimmatong dade han Malikanu, an nunlugandah nan huplanu. At manoh'a ami, ti hiyah ne hopop di panniganmih nan aat di huplanu. At timma'ot ami, ti ay

ihunay un pa'ongol an bannug. Ya nan hu'ina, ya ay bangka.
 at nan damunan puhung eden ongol an wangwang di nun'ohpana.
 Immogyat ami, mu enedpolmi ta'otmid neheggon amin dida, ta
 way pangihamhamadanmin nen huplanu.

Ya unat goh bimmuhu' daden duwan binabain Malikanu, ya
 manoh'a ami, ti mumpaha'da. Mu daden binabai, ya ma'em'emendan
 da'mi, mu aggyuy ami emmeme, ti un at goh hay aatday
 ihahammadmi. Mu nan ohan babai, ya inamanua', at manoh'aa
 ti mid inila' hi aat nen inatna. Ti bo'on hene ugalimi. At
 un'u mah linunglungtuy di ngamay'u

Ya unat goh nalpah hene, ya inyanamutmi didah nan inyanmamin
 dolada, at nun'ipi'ugmi kalgada. Ya manoh'a amin alyonmi
 anaad ta ma'appaha' di buu'da. Ya hay ngadanda, ya hi Lori
 ya Doris.

Ya inali' hinan gadyum'un ibaliwon di, Ipidwam an manguigud,
 ti anaad ta immalida?

Ya inalin han gadyum'uy, Manu ay immalida, ti pohdondan mangulgud hi aat di Hapit Apo Dios. Mu hay mahapul hi atonyuh mahbun, ya ituduyuy aat di hapityu, ta adalondad innilaonda, at itududay aat di Hapit Apo Dios.

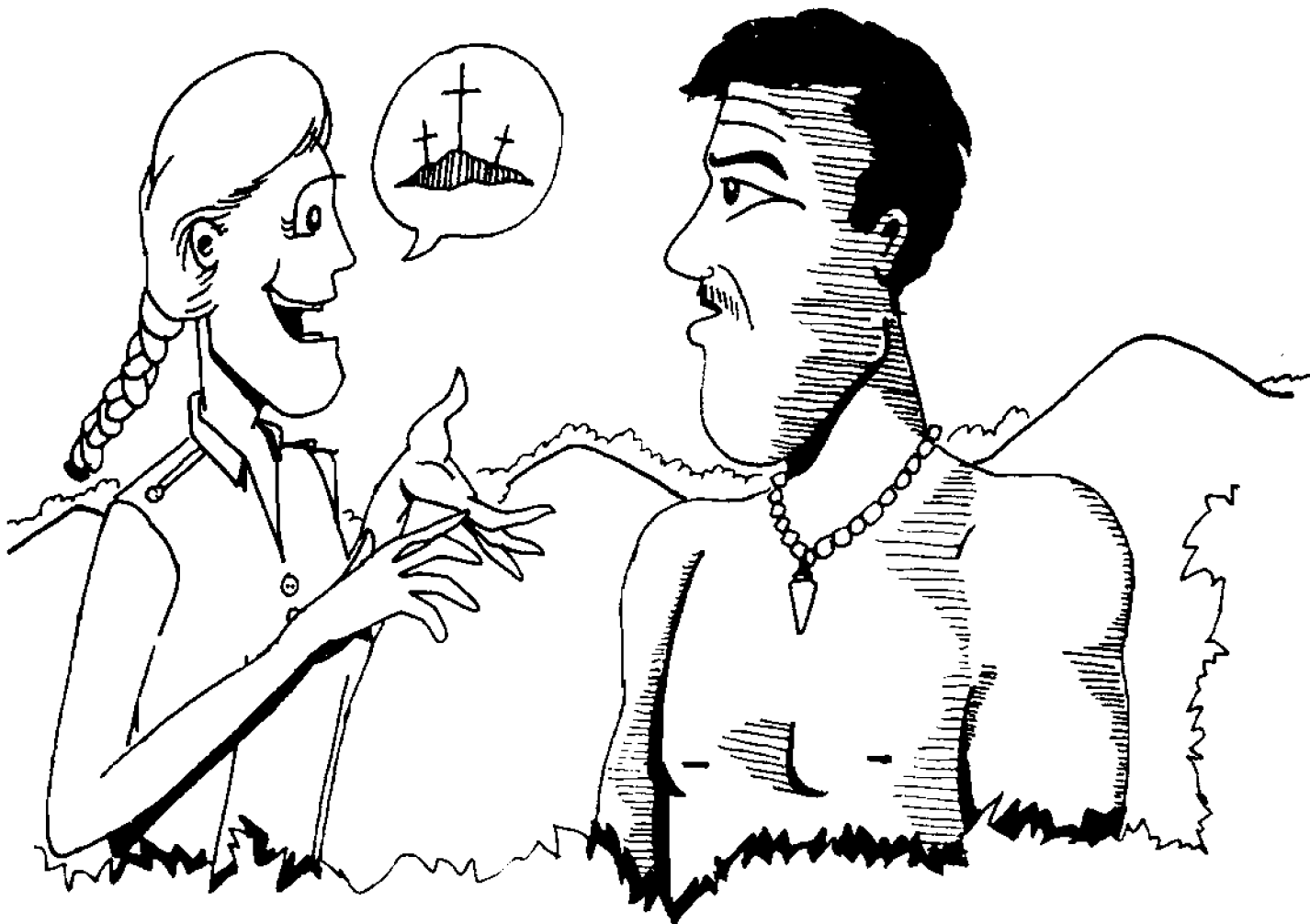

Ya do'ol goh anuy agah hi inodnanda, ta way miyagah ay da'yu.

Mu heden hopapna, ya tuma'ot amin manginum hinan agahda, ti alyonmi, mid mapto' ya pumatoy.

Ya ente'an Lori ya han ibbanan mangadal hi hapitmi.
Pohdondan innilaon, mu napikuy atondan humapit. At hiyaat un
abigabigat, ya gun'u intuduwan didah nan hapitmi.

Ya unat goh inadalday aat di hapitmi, ya intududay aat Apo
Dios. Ya hay inulgudda ya hi Apo Dios di nunlumun ditu'un
amin. Ya nidugah di pambodnan ditu'u. At hennagna han
imbaluynan hi Jesus, ta way aton tu'un mabaliwan hinan
nabaholan tu'u. Ya hay ninomnom'u, ya maphod hi unna' kumulug
ay Jesus. Mu awnid hamado' hi mahhun, ya unna' kumulug. At
hiyaat un'u agguy kinulug nan inulgud da Lori ay Doris. Ti
gunna' mabutabutong.

Ya wa han ohan nahdom, ya mangin'inum amih dola', at la'tot ya nun'abutong ami, ya numpapattoy ami. At da Lori ay Doris, ya limmayawdan immuyda nipo'oy hinan bubulung, ti timma'otda. Ya unat goh nabiggat, ya ma'abbungot han ihawa' ay ha'in Ya inalinan ha'in di,

Undan adi'a bumain ay danen duwan Malikanu enen inatmu? Ti ad a'u, ya limmayawda. At mahapul an adim ipidpidwan mabutong hitun dola tu'u, ta awnid umuy'ah nan adagwin babluy.

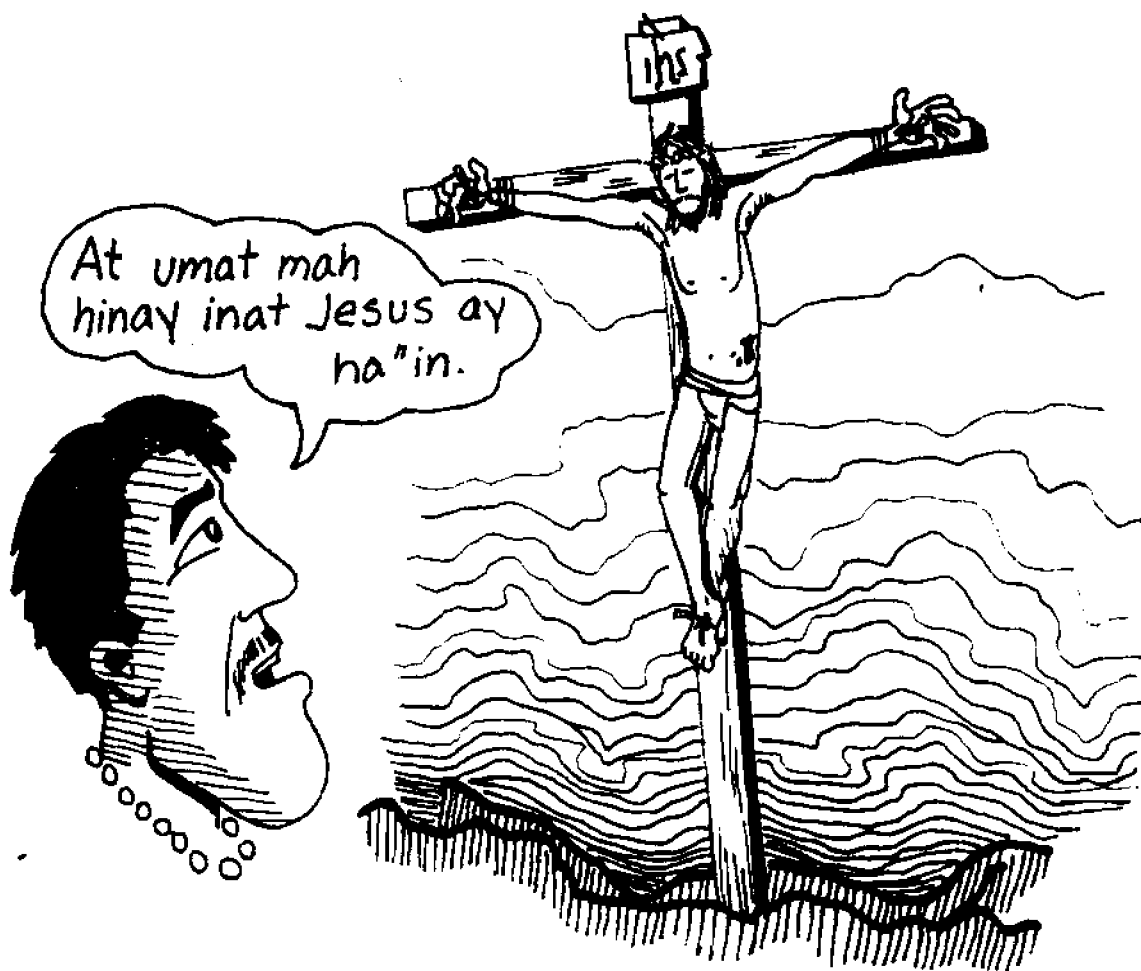
Mu ha'in, ya munlungdayaa', ti henen inat'u. Ya inalini hinan ni'yibba' an nabutong di, Mahapul an adi tu'u ipidpidwan uminum, ta adi tu'u mabutong an mumpapattoy. Ti ini ya mibahhaw tu'u, ya pinaltugan tu'u danen Malikanu. Ya mahapul an adi tu'u goh odnan di matadom hi un tu'u mabutong. Hiyah ne inulgud'un dida.

Ya muntutuyua' enen inat'un nappuhi. At immuy amih nan bubulung ta immuy mi inawit daden Malikanud inyanamutmi dida.

Wada han oban algaw, ya inalin Doris ay ha'in di, Akkay ulgudo' di aat Apo Dios. Ya hay inulgudna ya inalinay, Hi Apo Dios, ya hennagna han imbaluyna ta way atonan matoy. Mu he'a goh dimmalat hi inyatoyna. Ti hay immayuhan di dalanay immannung hi mangaan hinan baholmu.

At mun'am'amlonga' enen dengngol'un inulgudna. Ya inalin goh Lorin ha'in di, Hay inat Jesus an natoy, ya unda inlanhah nan numpinnaktiw an ayiw. Ya ginayangda goh hiya, ya waday bimmuhu' hi danum ya nibugha' goh di dalana. Ya manu ay natoy ya ta ibo'lanay bahol tu'u. Mu inlubu'da, mu la'tot ya bimmuhu' goh.

At mun'am'amlonga' hi nangngola' hinan aat Jesus. Ya inali' di,

Ya wada han ohan algaw ya wada han ongol an denggoh'u. Mu heden nundogha' ya wada han minangili' hi iSapra. At inlablabimin nangin'inum hi bayah. At inyal'allan nen dogoh'u. At hay ninomnom'u ya alyo' hi umuya' hinan mumba'i ta iba'iana'. Mu inalin Lori,

Ya unat goh impaluhmih den ba'i ya munlungdaya daden duwan Malikanu.

Ya intugtugan daden duwan binabain gun nangituduh aat Jesus. Inulgudday inat Jesus an dimmalan hinan tu'yap di lobong. Ya hay nangipadinnganah nan puwo' ya nan dalluyun. Ya inaliday,

Ta"on hi natoy mu timmagu damdama. Gulat ta kulugom hi Jesus at hukatanay ugalim ta way atom an middum ay hiyah did abuniyan.

Ya hay ninomnom'u, ya inali' di, Immannung an mi'id di umat ay Jesus an makulug. Ti hiya, ya nidugah di abalinana. At intutuluy gob nan binabain mangituduh aat Jesus. Ya inaliday mahapul an kulugon yuh Jesus.

Ya hay aat'u, ya munduwaduwaa' hi punnomnoma' hi unna'
kumulug ay Jesus unu adia', ti mid inila' hi maphod hi ato'
Ti hay impa'engha' ya ma'appapattoya' ya mabubutonga' goh.
Ti hay ninomnom'u, ya gulat ta kulugo' hi Jesus ya mahapul an
ipogpog'u hana. Ti gulat unna' adi pumatoy, at mid a'al'alya'
ya pahiwona' hinan i'ibba'. At alyonday bo'on mahkay ha'in
ma'al'alín tagu. Mu ta'on ya intuluy'u dandaman nonomnomon
di aat Apo Dios hi dengngol'u.

Wa han ohan algaw hi emmeeta' hi nalpuwa' an ay nanganup, ya inayagana' ay Doris. Ya unat goh immuya', ya inalinay. Agi', umali'ah tu ta wa han ibaga'. Ya inalinay anuud nin di pangihamadam an kumulug ay Jesus? Hay maphod ya kumulug ad ugwan.

Ya tembal'un inali' di, Oo, ad ugwan mahkay. Ya unat goh tembal'uh nen inalina, ya himbumagga ya mun'am'amlonga' mahkay.

At nunluwalu amin duwan Doris. Ya nuntutuyua' ay Jesus an inali' di, Anom ni' di bahol'un dimmalat nan dalam ya hukatam di ugali' hi balu. Ti pohdo' an du'gon nan nun'appuhin ina'inat'u. Ti ad ugwan, ya hay hapitmu ya anggay di unudo'.

Ya unat goh kimmuluga' ay Jesus, ya hinukatanay ugali'. At inulgud'uy aat di nangulug'uh nan i'ibba'. Ya immuy'u goh inulgud di kimmuluga' hinan ahigihigib ad Sapra. Mu dimmalat nan nangulguda' ya wada goh di udumnan kimmulug. Ya kimmulug goh heden imbaluy'un lala'i.

Ya wa han ohan algaw ya immaliday mangili' an iSapran
 nalpuh bungubungna, an numbangkadan nunwangwang. Mu mid
 inilami, at alyonmi unda mungngayaw nin. Ya inalin ihawa'
 di, Mid mapto' ya patayon ditu'u. Ya inali' di, Adi mabalin,
 ti didanay tutulang ama.

Ya unat goh pimmitawdan de han banka, ya immalidah de...
 Ya inali' ay diday. Umali ayu, a'agi, ta mi'yibun ayu.

Ya unat goh immalida, ya aggyuda ni'yibun, an unda
 timmata'dog. An hay rigawda, ya unda kukuluton. At
 nun'oloma', ya impabataan'u han imbaluy'u.

Ya unat goh dengngoldah nen inali', at enyobday paltug
 ya kinalbitda. Mu aggyu binumtak an un munhute' ya anggay.
 At kulugo' an immannung an binaliwana' ay Dios.

Ya unat goh tinnig'uh den inatda, ya himbumagga ya inagamid'uy paltug'u. Ya ni'yawitdan de han agin han ihawa' ya pinatoyda hiya. Ya impidwadan mamaltug ay ha'in, ya binumtak, ya napaltugana'.

Mu agguya' natoy, at limmayawa' hi inalahan, ya pinduga'; mu henen hugat'u, ya gunna iyal'allan dungoh. Ya bumuhu' hi olong'uy dala, ya pun'uta' di udumna, ya alyo' hi nomnom'uy immannung an matoya', ti mid ato' an humodohda. At nunluwaluwa' ay Apo Dios ya inali' di, Ama badangana' ni', ya igohgohana' goh.

Ya inah'upana' hinan tutulang'u, at inlugana' hinan papul, ta inyuya' hi ad baliwon hi wadan den gadyum'u, at inagahana' ay hiya. Mu inalinay,

Agi, hay inila' ya matoy'a ti ten nunheglay hugatmu.

Mu badangana' ay Apo Dios at umadaoga'.

Mu heden napaltuga', ya mi'id da Lori ay Doris eden babluymi. Ya unat goh denggoldan napaltugana', ya

inyaliday huplanud alana', ta inyuya' binan ohan babluy.
ta inagahana', ta hiyay immadaoga'. At immannung an
hemmo'a' ay Apo Dios. Ti hay inila', ya gulat ta agguya'
binadangan ay Apo Dios, at natoya'.

Ya unat goh nabayag, ya waday nangibaag hi namatoy hidin
agin ahawa' an inaliday dinadyuday wangwang. Ya inalin din
i'iba' di, Umuy tu'u unudon, ta patayon tu'u dida.

At intalemaanmi paltugmid immuymi inunud dida. Ya unat
goh wan magadyuh amin dida, ya munduwaduwa' ti mid inila'
di maphod hi aton. Ti hay wah nomnom'u ya alyo' di,
patayonmi dida unu adimi. At nunluwaluwa' ay Apo Dios. At
impanomnomnay maphod hi aat di kimmuluga' ay hiya. At
nuntutuyuwa' ay Apo Dios ta adi' patayon. At hiyay agguymi
namatayan ay dida.

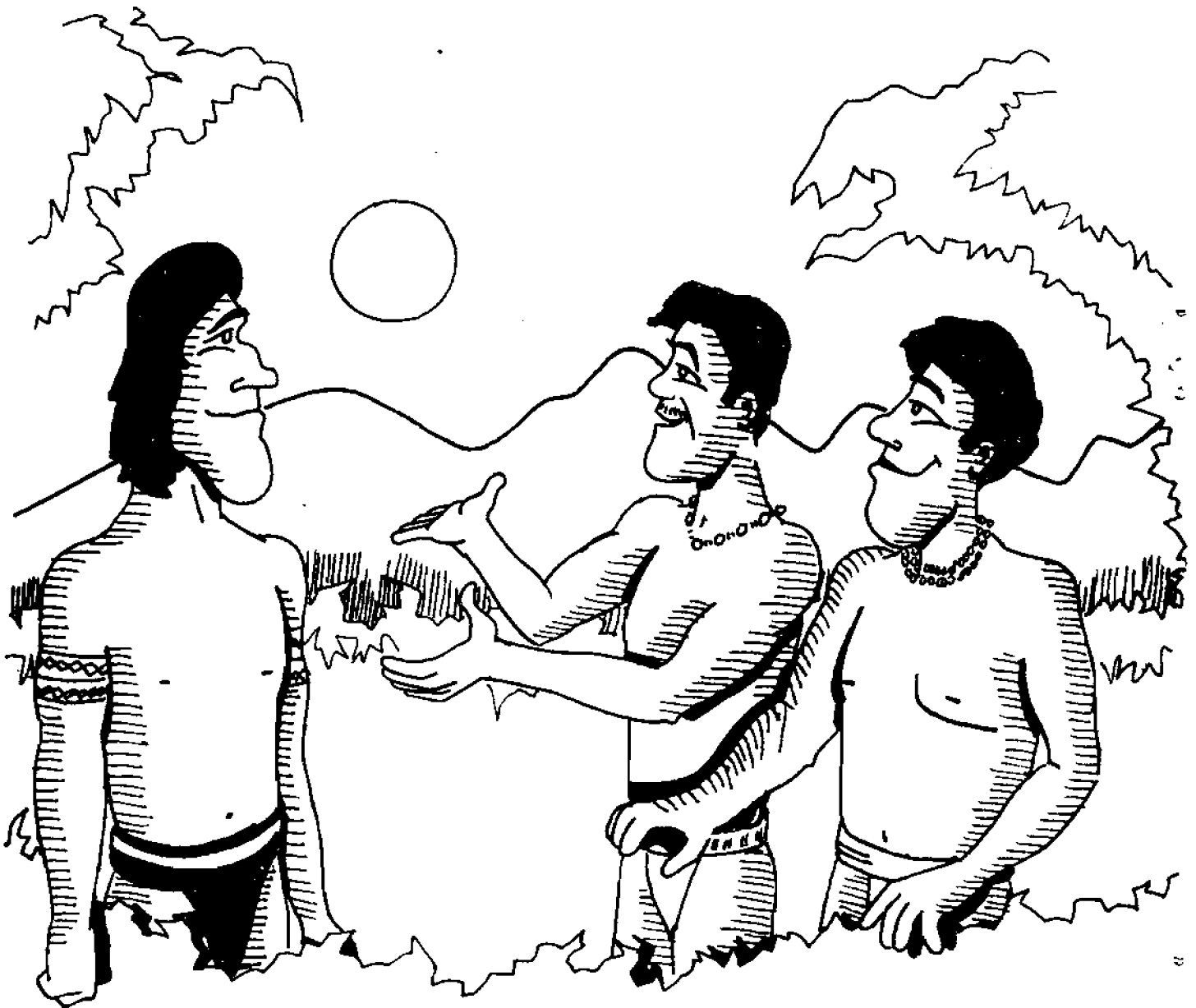
Mu heden nahdom, ya dempampi dida. Mu hay inali' hinan
i'ibba', ya inali' di,

Adi tu'u patayon dida.

At iyuy tu'u didah nan ibaliwon ta diday
mummoltan dida.

Ya unat goh dengngol nan pi'buhulmih den inalimi, ya timma'otda, at umod'o'od'oddan gunda lumugwa. Ya al'alu'on da'mi ta igohgohanmi dida, ta adimi ipibalud. Mu ta'on ya inyuymi dida dandamah nan tindalu. Mu ha'in ya waday pammo'un dida, ti hay kimmuluga' ay Jesus. Ti hay pohdon Apo Dios hi aton tu'u, ya ta'on nan pi'buhul tu'u, ya pohdon tu'u dida. At hay inatmi mah, ya inulgudmi aat di Hapit Apo Dios ay dida.

Ya wada goh han ohay algaw, ya nundogoh han imbaluy'un lala'i. At munlungdaya amin de han aat di ligatna. Mu gun agahan Lori ya han ibbana. Mu ta'on, ya natoy damdama. At da'min himbaluy, ya agogohgoh amin munlungdaya, an gun lumugwa. Ya alyon ihawa' di, Goh ta ta'on un tu'u kimmulug ay Jesus ya matoy han imbaluyta?

Agguy nadnoy ya ninomnom'un idinong di pangunuda' ay Jesus. Mu nun'innomnoma' an alyo' di unna' tapngan ay Apo Dios.

Ya hin'alina goh, ya natoy di ohah imbaluy'un lala'i, at na'ud'udman an nidugah di punlungdayaa'. Ya inalin nan i'ibba' di, Mid lomo'mun nangunud ay Jesus, ti ten miyadwah teh natoy hi imbaluyumu.

Ya hay ninomnom'u, ya gulat ta hi Jesus di itutuluy'un unudon, at immannung an badangana' ay hiya. Ti ninomnom'uy mid mapto' ya unna' tapngan hi un immannung di pangulug'u. At gunna' lumugwa an lumuwaluwalu. Ya gun'u inali,

Apu, igohgohana' ni'ta idatana' hi oha goh hi imbaluy'uh lala'i, ta way mangipa'amlong ay ha'in. Ti adi' he'a damdama higanan.

Ya inali' ay ihawa' di, Mahapul an ipogpogmun gun munlungdaya. Ti hay wadan nan imbabaluyta, ya wadadah did abuniyan at atamanta didah dih awni. Ya hay inila', ya idat Apo Dios di ohah imbaluyta goh.

At immanung, ti unat goh palpaliwanmi ya nalmu goh di ohah imbaluymin lala'i, an indat Apo Dios. At mun'am'amlong ami damdama goh. Ya manu ay mun'am'amlong ami, ti ma'ahhimo' hi Apo Dios.

Hay kulugo', ya abigabigat ya halimunan ditu'u ay Apo Dios, at gunna' badangan ay hiya. Ya wada han ohan algaw, ya immuya' hinan inalahan. Ya himbumagga, ya natu'in han ongol an ayiw. Ya timma'ota', ti alyo' nin hi unna' nin magat'unan, mu ne'wang ay ha'in, ti hahalimunana' ay Apo Dios. At din kahu' di na'ipit ya natoy. Hay inila', ya penhod Satanas an patayona', mu binaliwana' ay Apo Dios.

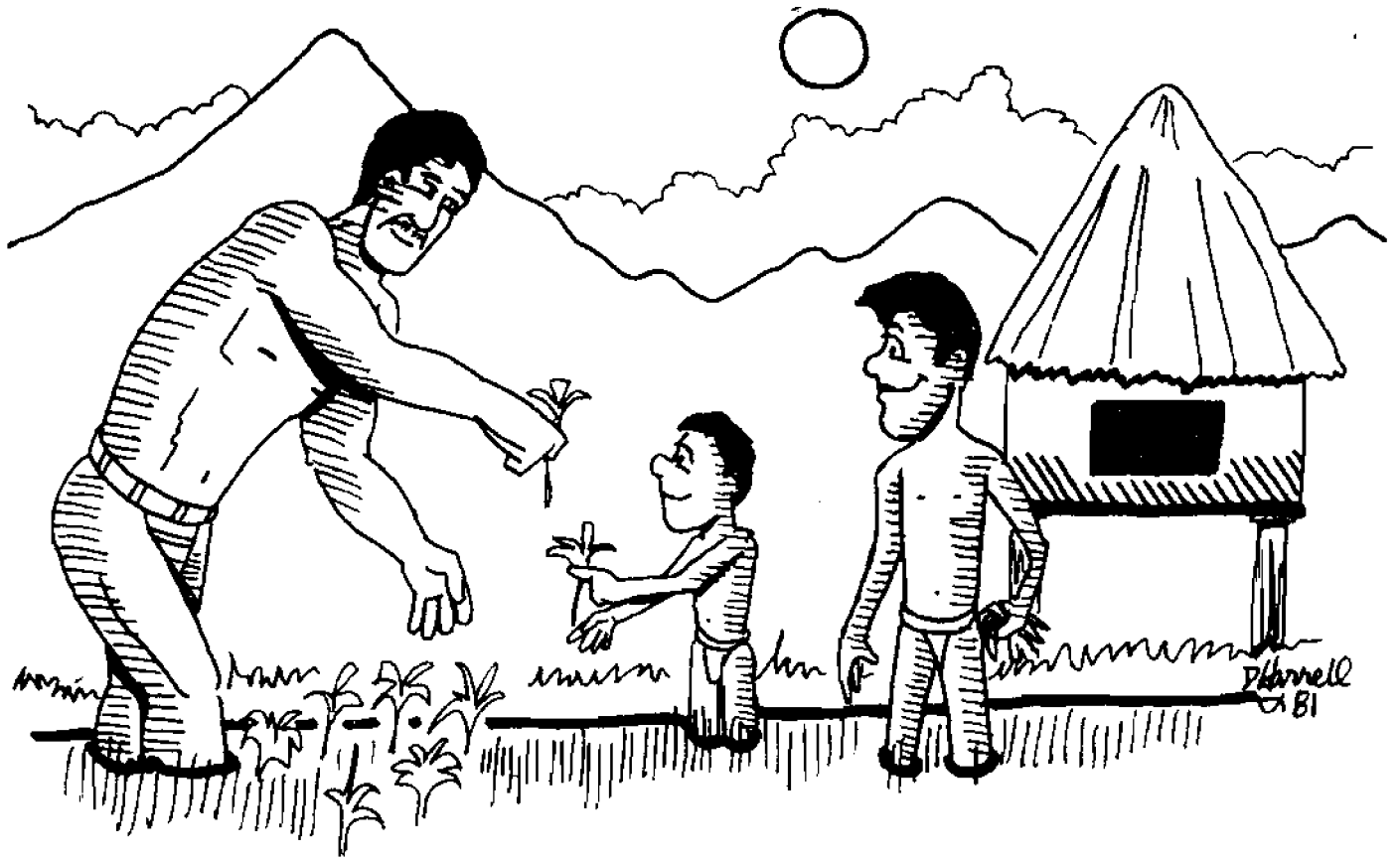
Ya wada goh han ohay algaw, ya mundogoha'. Ya hay ninomnom'un den nundogha', ya matoya' nin, ti nidugah nan dogoh'u. Mu mid na'at ay ha'in, ti unat goh nunluwalua', ya immadaoga'.

Wa han ohay algaw ya immuya' hinan mumba'in mumpahapud. Mu henen algaw an ay'u pumphapudan, ya pinagit'u goh hi wahay di dapan'u. Ya alyo' nin hi matoya', ti hay ninomnom'u.

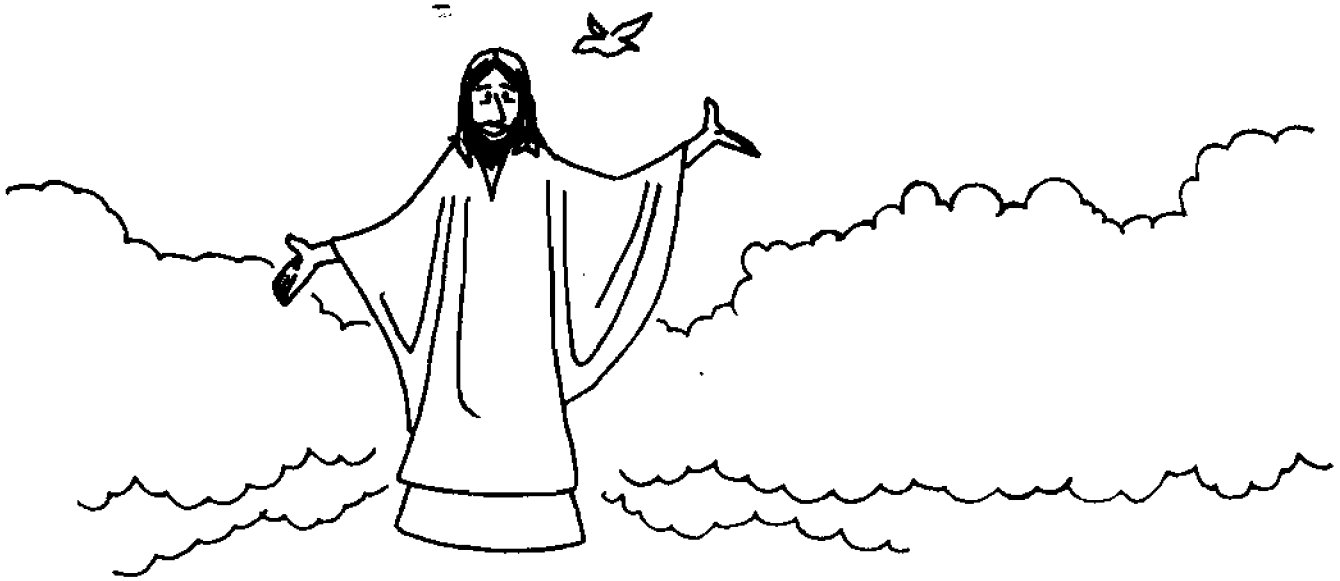
ya munlungdaya nin hi Apo Dios ti henen inat'u. Ya henen hugat'u, ya adi matdu' di dalana. Mu hay inila' ya hiyah ne nummoltan Apo Dios ay ha'in ti han ay'u numpahapudan.

At ad ugwan, ya adi' ituduwan nan imbabaluyuh atondan umuy mi'buhul. Ti adi pohdon Apo Dios henen aton tu'un mi'buhul'.

Hay aat di punnomnoma' ad ugwan, ya impaphod Apo Dios. At hay itudu' hinan imbalaluy'u, ya un hay atondan manganup, ya hay atondan mumbogay. Ya ituduwa' goh didah atondan munluwalun Apo Dios, ta hi Apo Dios di kuluganda. Ya tugano' dida, ta adida napayad. Ya ad ugwan, ya adimi kulugon nan lenawah tun luta, ti un ami munluwalun Apo Dios hi un way dogohmi. Ya adi ami goh tuma'ot an matoy. Ti hay inilami, ya gulat hi un ami matoy ya mundapuh amin umuy hi nunhituwan Apo Dios.

Ya hay inila' goh, ya nahamad nan Hapit Apo Dios. Ti nan ulgudna, ya makulug; ya hiya goh di immannung an Dios. Ti an amin di ayan tu'u, ya mimiddum an manalimun ay ditu'u. Ya adi mabalin hi untu'u ili''udan hiyad adina inila, an ta'on un nan inalahan unu ugu'ug di ipo''oyan, unu nan malubung an danum, ya tigon ditu'u damdama.

Ti hiya, ya nabagbagtu ya un an amin tun lenawah tun luta.

Ti nan bahol tu'uy dimmalat hi natayan Jesus. Ta'on hi natoy, mu namahuan damdama. At wah did abuniyan ad ugwan. At awnid udum hi algaw at mumbangngad hitun luta. Ya nan magitutuluy an manguud ay hiya, ya diday awitonad iyuyna didad abuniyan. Mu nan udumna, ya moltaona dida. Mid ah ipo'oyanda, an ta'on hi nganne atondan umuy mipo'oy.

Immannung an kulugo' hi Jesus, at hay mahapul ya hiya goh kulugom. Ti hay pohdon Apo Dios, ya ituduwam goh nan i'ibbam hinan aat di Hapit Apo Dios. Ti iyah ne immandalnan amin hi maphod hi aton.

Anggaynana.